

Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet/ Grillkiosk Mc Gregor

ETYT 23.03.2023 § 10

Täydentävät materiaalit
Pöytäkirja 06.05.2021
Pöytäkirja 08.02.2023

TAUSTAA

Elintarvikelain ja valvontasuunnitelman mukainen tarkastus tehtiin Grillkiosk Mc Gregorin tiloihin 01.02.2023. Tarkastuksella todettiin puutteita toiminnan vedenhankinnassa (pöytäkirja 08.02.2023). Vesihankinta hoidetaan ostamalla tai hakemalla vettä käsienpesua ja siivousta varten (kunnallista vettä), eikä tiloissa ole viemärointiä.

Nykyinen vesihankinta on ollut hyväksytty tilapäiseen käyttöön, koska grillikioski on sijoitettu tilapäisesti nykyiselle paikalleen ja se on rekisteröity liikkuvaksi elintarvikehuoneistoksi. Liikkuva elintarvikehuoneisto voi yleensä olla yhdessä paikassa yhden kesäkauden ajan, jolloin sitä pidetään edelleen liikkuvana elintarvikehuoneistona. Liikkuviin elintarvikehuoneistoihin sovelletaan joustoja, joita ei sovelleta tavallisiin elintarvikehuoneistoihin.

Elintarvikehuoneisto on rekisteröity liikkuvaksi elintarvikehuoneistoksi heinäkuussa 2012, ja sillä on elintarviketoimintaa ympäri vuoden. Jo aiemmillä tarkastuksilla ja aiemmissa tarkastuspöytäkirjoissa (18.05.2021) on keskusteltu kioskin vedenhankinnasta ja todettu, että vedenhankinta on selvitettävä grillikioskin pitkäaikaisen sijainnin vuoksi.

PÖYTÄKIRJA JA KUULEMINEN 08.02.2023

Toiminnanharjoittajalle annettiin mahdollisuus tulla kuulluksi ehdotetuista määräyksistä ja niiden määräajoista ennen kuin asia otetaan käsittelyyn Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnassa. Toiminnanharjoittaja määrätään esitellä suunnitelma ja aikataulu kioskin liittämiseksi kaupungin vesiverkostoon. Vastine kuulemiseen voitiin toimittaa kirjallisesti 17.02.2023 mennessä. Vastine ei ole saapunut. (Finnbäck)

Käsittely kokouksessa

Keskustelun jälkeen esittelijä muutti päätösehdotuksensa siten, että suunnitelman ja aikataulun jättämisen aikarajaa pidennettiin 30.4.2023 -> 15.5.2023.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta päättää pakkotoimenpiteistä alla olevan ehdotuksen mukaisesti:

VASTUULLINEN OSAPUOLI

Grillkiosk Mc Gregor (Y-tunnus: 2043363-9)
Harabastuntie 50
10660 Tammisaari

KOHDE

Grillkiosk Mc Gregor
Ystadinkatu
10600 Tammisaari

ASIA

Elintarvikelain 55 § mukainen määräys.

ELINTARVIKELAIN 55 § MUKAINEN MÄÄRÄYS JA MÄÄRÄAIKA

Grillkiosk Mc Gregor (Y-tunnus: 2043363-9) määrätään esitellä suunnitelma ja aikataulu Pohjoisessa satamassa sijaitsevan kioskin liittämiseksi kaupungin vesijohtoverkkoon. Suunnitelma ja aikataulu on toimitettava kirjallisesti 30.04.2023 mennessä Eteläkärjen ympäristöterveydelle.

PERUSTELUT

Elintarvikelain (297/2021) 6 §:n 3 momentti, jonka mukaan elintarviketoiminnan on oltava sellaista, että tuotettavien, säilytettävien ja käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja että elintarviketoiminta myös muutoin täyttää elintarvikesäännösten mukaiset vaatimukset.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) elintarvikehygieniasta (852/2004) liitteen II, I luvun 2 kohdan mukaan elintarvikehuoneistojen on oltava pohjapiirrokseltaan, suunnittelultaan, rakennustavaltaan, sijainniltaan ja kooltaan sellaiset, että

a) ne voidaan asianmukaisesti huoltaa, puhdistaa ja/tai desinfioida, niissä voidaan ehkäistä tai vähentää ilman kautta tulevaa saastumista ja niissä on riittävät työtilat kaikkien toimien suorittamiseksi hygieenisesti,

c) ne mahdollistavat hyvän elintarvikehygieniakäytännön noudattamisen, myös saastumiselta suojaamisen

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) elintarvikehygieniasta (852/2004) liitteen II, I luvun 4 kohdan mukaan tiloissa on oltava riittävä määrä asianmukaisesti sijoitettuja ja käsienpesuun tarkoitettuja pesualtaita. Käsienpesualtaissa on oltava kylmä ja kuuma juokseva vesi sekä käsienpesuun ja hygieenisen kuivaamisen tarvittavat aineet. Elintarvikkeiden pesutilat on tarvittaessa erotettava käsienpesutiloista.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 01.06.2023 § 24

Toiminnanharjoittaja on 13.5.2023 jättänyt asiassa selvityksen, jonka liitteenä on maanomistajan lausunto. Samalla toiminnanharjoittaja on ilmoittanut että hän on annetusta selvityksestä huolimatta valittanut Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan 23.3.2023 tekemästä päätöksestä hallinto-oikeuteen.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta kirjaa asian tiedoksi ja palauttaa asian lisävalmisteluun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

Liite: Dokumenttiluettelo, 36 § 21.9.2023

Oheismateriaali:

- 1) Begäran om utlåtande, Helsingfors förvaltningsdomstol 5.6.2023
- 2) Företagarens besvär 1.5.2023 jämte bilagor
- 3) Utlåtande från Sydspetsens miljöhälsa till Helsingfors förvaltningsdomstol 22.6.2023 jämte bilagor
- 4) Hörande om tvångssåtgärder 25.8.2023
- 5) Företagarens genmäle 6.9.2023

Helsingin hallinto-oikeudelle on annettu lausunto valituksesta, joka koskee päätöstä ETYT 10 § 23.3.2023, ks. liite.

Valituksesta huolimatta saatujen tietojen perusteella on selvää, että elintarvikehuoneistoa ei tulla liittämään kunnallistekniikkaan, eikä elintarvikehuoneiston osalle ole edes suunnitelmia huolehtia lainsäädännön vaatimusten täyttymisestä. Koska rutiinivalvonta ei ole riittänyt korjaamaan puutteita, on tarpeen rajoittaa toimintaa kioskissa kuluttajien terveyden ja talouden suojelemiseksi.

Toiminnanharjoittajaa on kuultu ehdotuksesta 25.8.2023 päivättyllä dokumentilla. Toiminnanharjoittaja on antanut asiassa vastineen 6.9.2023 (ks liite). Vastineessa toimija toteaa, ettei suinkaan ole haluton liittymään kunnallistekniikkaan, vaan asia tullaan järjestämään maanomistajan puolesta heti kun se teknisesti on mahdollista. Käytännössä toimija odottaa tämän tapahtuvan heti kun alueen kaava toivottavasti piakkoin on valmis. Toimija tuo esille, että kioski on hänen elinkeinonsa, jolle yrityksistä huolimatta ei ole voitu antaa pysyvää paikkaa, kioski on väliaikainen. Hänen mukaansa tilanne on nyt kuitenkin parempi, kun alueella on uusi tonttivaraus. Hän ei myöskään halua kommentoida kuulemisessa esitettyä ehdotusta tarkemmin, koska pitää sen taustoja paikaansa pitämättöminä. Toimija vaatii, että pakkotoimia ei toteuteta. Hän myös toivoo, että Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta saa tällä kertaa tutustua hänen vastineeseensa sekä kaikkiin liitteisiin.

Kuten vastineestakin käy ilmi, ei elintarvikehuoneiston liittämiseen vesijohtoon ja viemäriin ole käytännössä aikataulua tai konkreettisia suunnitelmia. Riskin kasvaessa ajan myötä ja ollessa selvää, että toiminnan puitteet eivät täytä lainsäädännön vaatimuksia on toimintaa rajoitettava. Rajoitusehdotus on laadittu siten, että kuluttajan terveyttä ja turvallisuutta suojataan mahdollisimman tehokkaasti, samalla kun sallitaan mahdollisimman paljon puitteisiin sopivaa elintarviketoimintaa. Kuten aiemminkin, esitetään asiaan liittyvä dokumentointi lautakunnalle kokonaisuudessaan. Vastineesta ei käy ilmi tietoja, joiden perusteella pitkään jatkuneet epäkohdat tulisivat korjatuiksi, minkä vuoksi ehdottuja pakkotoimenpiteitä ei ole syytä muuttaa.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

- 1) Kirjaa tiedoksi Helsingin hallinto-oikeudelle 22.6.2023 annetun lausunnon

- 2) päättää elintarvikelain 55 § mukaisista pakkotoimista alla olevan ehdotuksen mukaisesti.

VASTUULLINEN OSAPUOLI

Grillkiosk Mc Gregor (Y-tunnus: 2043363-9)
Harabastuntie 50
10660 Tammisaari

KOHDE

Grillkiosk Mc Gregor
Ystadinkatu
10600 Tammisaari

ASIA

Elintarvikelain 55 § mukainen määräys.

ELINTARVIKELAIN 55 § MUKAINEN MÄÄRÄYS JA MÄÄRÄÄAIKA

Grillkiosk Mc Gregor:n (Y-tunnus: 2043363-9) toimintaa rajoitetaan siten, että elintarvikehuoneistossa ei saa varastoida, käsitellä, myydä tai valmistaa pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita.

Määräys on voimassa 21.10.2023 alkaen kunnes elintarvikehuoneisto täyttää sille asetetut vaatimukset juoksevasta vedestä ja asianmukaisesta viemäroinnistä. Viranhaltija voi kumota määräyksen, kun vaatimukset täyttyvät.

Määräystä on noudatettava valituksesta huolimatta.

PERUSTELUT

- 1) Elintarvikelain 6 §:llä jonka mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi elintarviketoiminnan on oltava sellaista, että tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien tai käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja että elintarviketoiminta myös muutoin täyttää elintarvikesäännösten mukaiset vaatimukset.

- 2) Asetuksella (EY) elintarvikehygienienienasta (HygA), sen liitteellä II luvulla I kohdalla 2a, jonka mukaan elintarvikehuoneistojen on oltava pohjapiirrokseltaan, suunnittelultaan, rakennustavaltaan, sijainniltaan ja kooltaan sellaiset, että ne voidaan asianmukaisesti huoltaa, puhdistaa ja/tai desinfioida, niissä voidaan ehkäistä tai vähentää ilman kautta tulevaa saastumista ja niissä on riittävät työtilat kaikkien toimien suorittamiseksi hygieenisesti,
- 3) HygA liitteen II luvun I kohdalla 4, jonka mukaan tiloissa on oltava riittävä määrä asianmukaisesti sijoitettuja ja käsienpesuun tarkoitettuja pesualtaita. Käsienpesualtaissa on oltava kylmä ja kuuma juokseva vesi sekä käsienpesuun ja hygieeniseen kuivaamiseen tarvittavat aineet. Elintarvikkeiden pesutilat on tarvittaessa erotettava käsienpesutiloista.

- 4) HygA liitteen II luvun I kohdalla 8, jonka mukaan viemärijärjestelmien on oltava tarkoituksenmukaisia. Ne on suunniteltava ja rakennettava siten, että niistä ei aiheudu saastumisriskiä. Jos viemärikourut ovat kokonaan tai osittain avoimia, niiden suunnittelulla on varmistettava, että jäte ei valu saastuneelta alueelta puhdasta aluetta kohti tai puhtaalle alueelle, varsinkaan sellaisten elintarvikkeiden käsittelyalueelle, jotka saattavat aiheuttaa huomattavan riskin lopulliselle kuluttajalle.
- 5) Ruokaviraston Oiva-ohjeella 2.1, tilojen soveltuvuus elintarvikehuoneistotoimintaan, jonka mukaan vesipisteiden riittävyys on arvioitava. Samojen ohjeiden mukaan vaatimukset täyttyvät kun tilajärjestelyt, tuotantolinjat, vesipisteet, astianpesulinjat, LVI-järjestelyt jne. ovat riittävät ja soveltuvat toimintaan nähden.

Käsittely kokouksessa

Keskustelun jälkeen Karl Åberg ehdotti Michael Nybergin tukemana että pakkotoimi hylätään elintarvikehuoneiston ollessa liikkuva, koska sitä voidaan siirtää.

Äänestyksessä esittelijän ehdotus sai 3 ääntä (Kalle Niemi, Katrin Järvinen, Christel Abborre) ja Karl Åbergin ehdotus 4 ääntä (Karl Åberg, Rita Lindholm-Wirtanen, Simon andersson, Michael Nyberg)

Päätös

Karl Åbergin ehdotus hyväksyttiin äänestyksen jälkeen. Esittelijä Katianna Kuula ilmoitti eriävän mielipiteensä.

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 09.11.2023 § 51

Ruokavirasto on kannanotollaan 7.11.2023 ottanut kantaa päätökseen ETYT 36 § 21.9.2023. Ruokavirasto, jonka tehtävänä kansallisena valvontaviranomaisena on elintarvikevalvonnan suunnittelu, ohjaus ja toteutus, huomauttaa kirjeessään, että lautakunnan päätös perustuu lakien ja ohjeiden virheelliseen tulkintaan.

Asia on otettava uudelleen käsittelyyn hallintolain (434/2003) 50 § mukaisesti näiden uusien tietojen johdosta ja uusi ehdotus valmisteltava saatujen tietojen perusteella.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta kirjaa Ruokaviraston kirjeen tiedoksi ja palauttaa asian uuteen valmisteluun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 21.03.2024 § 14
235/11.06.00/2023

Täydentävä materiaali: Hörande 14.12.2023, inspektionsprotokoll 22.12.2023, företagens genmäle 9.1.2024

Asiassa on nykyisellään kaksi polkua: Yksi, jossa toiminta on väärin tulkittu liikkuvaksi elintarvikehuoneistoksi ja toinen, jossa toiminta tulkintaan siksi kiinteäksi elintarvikehuoneistoksi, joka se on.

KÄSITTELYN LIIKKUVANA ELINTARVIKEHUONEISTONA PÄÄTTÄMINEN

Toiminnanharjoittajaa on kuultu 14.12.2023 päivätyllä dokumentilla lautakunnan päätöksen ETYT 21.9.2023 36 § poistamisesta. Toiminnanharjoittaja on vastineessaan 9.1.2024 vastustanut päätöksen poistamista. Hallintolain (434/2003) 50 § mukaan päätöksen poistaminen osapuolen haitaksi edellyttää osapuolen suostumusta. Koska tätä ei ole saatu, ei päätöstä voi poistaa.

Tämän myötä päätetään toiminnan tilapäinen ja lyhytaikainen käsittely liikkuvana elintarvikehuoneistona päätetään.

PYSYVÄN ELINTARVIKEHUONEISTON TOIMINTA

Ruokaviraston 7.11.2023 antaman kannanoton mukaisesti grillikioskin toimintaa tulee valvoa ja arvioida pysyvänä elintarvikehuoneistona (uusi tieto). Ratkaisumahdollisuuksista asiassa on keskusteltu toiminnanharjoittajan (inspektionsprotokoll 22.12.2023) ja Raaseporin kaupungin kanssa, mutta mitään uutta oleellista tietoa ei ole saatu.

Saatujen selvitysten perusteella on selvää, että toiminnan puitteet eivät täytä lainsäädännön vaatimuksia ja toimintaa on siten rajoitettava. Ehdotus rajoituksiksi perustuisi, kuten jo aiemmin, kuluttajan terveyden ja turvallisuuden mahdollisimman tehokkaaseen suojaamiseen, samalla kun sallitaan niin laaja toiminta kuin se vallitsevissa olosuhteissa on mahdollista. Jotta toimet toteutuisivat mahdollisimman tehokkaasti, ehdotetaan myös, että itse määräyksen antaminen delegoitaisiin valvonnan viranhaltijoille tehtäväksi toiminnanharjoittajan kuulemisen jälkeen.

Ehdotus elintarvikelain 55 § mukaiseksi määräykseksi olisi:
Grilliosk Mc Gregor:n (Y-tunnus: 2043363-9) toimintaa rajoitetaan siten, että elintarvikehuoneistossa ei saa varastoida, käsitellä, myydä tai valmistaa pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita.

Määräys on voimassa viranhaltijan päätöksen mukaisesti kunnes elintarvikehuoneisto täyttää sille asetetut vaatimukset juoksevasta vedestä ja asianmukaisesta viemäroinnistä. Viranhaltija voi kumota määräyksen, kun vaatimukset täyttyvät.

Määräystä on noudatettava valituksesta huolimatta.

Ehdotusta perustellaan

1) Elintarvikelain 6 §:llä jonka mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi elintarviketoiminnan on oltava sellaista, että

tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien tai käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja että elintarviketoiminta myös muutoin täyttää elintarvikesäännösten mukaiset vaatimukset.

2) Asetuksella (EY) elintarvikehygieniasta (HygA), sen liitteellä II luvulla I kohdalla 2a, jonka mukaan elintarvikehuoneistojen on oltava pohjapiirrokseltaan, suunnittelultaan, rakennustavaltaan, sijainniltaan ja kooltaan sellaiset, että ne voidaan asianmukaisesti huoltaa, puhdistaa ja/tai desinfioida, niissä voidaan ehkäistä tai vähentää ilman kautta tulevaa saastumista ja niissä on riittävät työtilat kaikkien toimien suorittamiseksi hygieenisesti,

3) HygA liitteen II luvun I kohdalla 4, jonka mukaan tiloissa on oltava riittävä määrä asianmukaisesti sijoitettuja ja käsienpesuun tarkoitettuja pesualtaita. Käsienpesualtaissa on oltava kylmä ja kuuma juokseva vesi sekä käsienpesuun ja hygieeniseen kuivaamiseen tarvittavat aineet. Elintarvikkeiden pesutilat on tarvittaessa erotettava käsienpesutiloista.

4) HygA liitteen II luvun I kohdalla 8, jonka mukaan viemärijärjestelmien on oltava tarkoituksenmukaisia. Ne on suunniteltava ja rakennettava siten, että niistä ei aiheudu saastumisriskiä. Jos viemärikourut ovat kokonaan tai osittain avoimia, niiden suunnittelulla on varmistettava, että jäte ei valu saastuneelta alueelta puhdasta aluetta kohti tai puhtaalle alueelle, varsinkaan sellaisten elintarvikkeiden käsittelyalueelle, jotka saattavat aiheuttaa huomattavan riskin lopulliselle kuluttajalle.

5) Ruokaviraston Oiva-ohjeella 2.1, tilojen soveltuvuus elintarvikehuoneistotoimintaan, jonka mukaan vesipisteiden riittävyys on arvioitava. Samojen ohjeiden mukaan vaatimukset täyttyvät kun tilajärjestelyt, tuotantolinjat, vesipisteet, astianpesulinjat, LVI-järjestelyt jne. ovat riittävät ja soveltuvat toimintaan nähden.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

- 1) Päättää grillikioskin käsittelyn liikkuvana elintarvikehuoneistona
- 2) Hyväksyy yllä esitetyn ehdotuksen elintarvikelain 55 § mukaiseksi määräykseksi ja delegoi asian ratkaisemisen valvonnan viranhaltijoille hallintolain (434/2003) 34 mukaisen kuulemisen jälkeen.

Käsittely kokouksessa

Puheenjohtaja totesi että kysymys Mikael Nybergin jääviydestä pitää selvittää ennen päätösten tekoa itse asiassa.

Rita Lindholm-Wirtanen ehdotti Ingrid Träskmanin tukemana että asia palautetaan valmisteluun.

Äänestyksessä Rita Lindholm-Wirtasen ehdotus sai 5 ääntä (Katrín Järvinen, Rita Lindholm-Wirtanen, Ingrid Träskman, Mikael Nyberg, Kalle Niemi) – 1 (Christel Abborre) sekä 1 (Kimmo Koivunen) tyhjä ääni. Asian palautus käsiteltiin ensin ja koska palautusta hyväksyttiin äänestäminen jääviydestä raukesi.

Päätös

Rita Lindholm-Wirtasen ehdotus asian palauttamisesta hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222